

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/119/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221202109
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6221202109.2

Uznesenie

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o mal. F. V. N., I.. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky W.. K. O., I.. XX. XX. XXXX, K. B. XX a otca W.. L. N., I.. XX. XX. XXXX, U. K. XX/X, Y. - W. O., zast. JUDr. Martinom Landlom, advokátom, Rázusova 47, Lučenec, o návrhu na zmenu úpravy styku otca s maloletým a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 02. 12. 2021 vo veci samej domáha zmeny úpravy styku s maloletým naposledy určeným rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/80/2020-138 zo dňa 08. 02. 2021 tak, aby styk prebiehal bez prítomnosti matky v domácnosti otca, a to každú stredu, nepárnu sobotu a nepárnu nedeľu vždy od 8:00 hod. do 15:00 hod. s tým, že matka je povinná maloletého otcovi odovzdať na začiatku styku pred svojim domom a otec je ho povinný na konci styku na rovnakom mieste matke vrátiť. Otec sa zároveň domáhal nariadenia neodkladného opatrenia o styku v rovnakom rozsahu ako vo veci samej. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil v časti IV. návrhu ustanoveniami Dohovoru o právach dieťaťa a Zákona o rodine, podľa ktorých má každý z rodičov právo stráviť s maloletým polovicu jeho voľného času, aby aj otec mohol plniť svoju rodičovskú úlohu, hoci bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka otcovi neumožňuje podieľať sa na výchove maloletého, nerešpektuje rozsudok a narúša styk s maloletým. Situáciu je potrebné riešiť neodkladným opatrením, nakoľko sa má poskytnúť ochrana záujmu maloletého mať vzťah s oboma rodičmi ako aj s ďalšími príbuznými (starými rodičmi). Otec má záujem starať sa o maloletého a mať rovnaké podmienky ako matka na čas strávený s maloletým. Naliehavosť a neodkladnosť je daná vzhľadom na záujem maloletého, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Obdobie rastu a vývoj maloletého je kľúčový pre jeho ďalší rozvoj a život, čas nie je možné vrátiť a odstrániť zásahy do výchovy maloletého a každý deň, kedy dochádza k poškodzovaniu práv maloletého je nenahraditeľný. Otec ďalej v návrhu uviedol, že matka marí jeho styk s maloletým (nepripravuje ho riadne na styk, odmieta sa vzdialiť, odmieta sa prispôbiť aktivitám, ktoré chce otec s maloletým vykonávať), maloletý je počas jej prítomnosti plačlivý, nepokojný, odmieta prítomnosť otca, keďže cíti z matky nervozitu a napätie. Matka maloletého kojí aj keď to maloletý odmieta, čo skracuje styk. Styk sa realizuje výlučne v bydlisku matky, ktorá sa bráni odchodu z jej bydliska a styk doposiaľ nebol realizovaný v rozsahu úpravy v rozsudku. Keď je otec s maloletým bez prítomnosti matky, necíti z neho nervozitu, reaguje prirodzene.

2. Otec súdu dňa 13. 12. 2021 doručil USB kľúč obsahujúci 3 obrazovo-zvukové, 3 zvukové záznamy a 38 fotografií. Na fotografiách označených ako „hry na ihrisku zo dňa 14. 07. 2021 a 04. 08. 2021“, „narúšanie styku matkou zo dňa 16. 06. 2021, 10. 07. 2021, 14. 07. 2021, 17. 07. 2021, 28. 07. 2021 a 08. 08. 2021“, „nervozita dieťaťa v prítomnosti matky zo dňa 09. 06. 2021 a 30. 06. 2021“ a „prechádzka so synom zo dňa 09. 06. 2021, 19. 06. 2021, 26. 06. 2021, 10. 07. 2021, 14. 07. 2021, 28. 07. 2021, 04. 08. 2021,“ sú zobrazení maloletý, matka a otec počas priebehu styku. Na dvoch obrazovo-zvukových

záznamoch označených ako „nedodržanie liečebného režimu zo dňa 25. 07. 2021 a 11. 10. 2021“ je vidieť matku v exteriéri. Na obrazovo-zvukovom zázname „hry na ihrisku zo dňa 04. 08. 2021“ sa otec dve a pol minúty hrá samostatne s maloletým na ihrisku. Na zvukovom zázname „plač syna pri stretnutí s matkou zo dňa 12. 06. 2021“ otec s maloletým počúva detské piesne, potom sa maloletý rozplače a otec s ním ide za matkou a následne sa hrajú. Na zvukovom zázname „syn odmieta otca v prítomnosti matky zo dňa 17. 07. 2021“ sa obaja rodičia na začiatku prihovárajú maloletému, ten je nervózny a matka ho utiňuje. Následne sa rodičia hádajú o priebehu styku a otec na konci odchádza preč. Na zvukovom zázname „narúšanie styku matkou zo dňa 28. 07. 2021“ sa na začiatku obaja rodičia prihovárajú maloletému, následne sa hádajú o priebehu styku a iných veciach (hračkách maloletého). Maloletý je nervózny.

3. Súd z vlastnej činnosti vie, že styk otca s maloletým naposledy upravil rozsudkom č. k. 14P/80/2020-138 zo dňa 08. 02. 2021, právoplatným dňa 03. 06. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoP/13/2021-269 zo dňa 19. 05. 2021, ktorým manželstvom rodičov rozviedol, maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a styk otca s maloletým upravil každú stredu od 11:00 do 14:00, párnny týždeň v domácnosti otca, nepárnny týždeň v domácnosti matky; každú nepárnu sobotu od 8:00 do 14:00 v domácnosti otca a každú nepárnu nedeľu od 8:00 do 14:00 v domácnosti matky, a to vždy za prítomnosti matky. Prítomnosť matky na styku súd odôvodnil tým (odsek 36.), že to navrhli obaja rodičia, maloletý od mája 2020 žil výlučne s matkou, na ktorú je zvyknutý, je ňou niekoľkokrát denne kojnený a s otcom do dňa rozhodnutia súdu strávil osamote najviac jednu hodinu, pričom trávenie niekoľko hodín trvajúceho styku bez matky by mohlo na maloletého pôsobiť veľmi stresujúco. Maloletý na začiatku styku býva ostýchavý, niekedy plače, bojí sa ísť hneď k otcovi, pričom upokojenie trvá 15 minút až polhodinu a rovnako je to aj pri zobúdzaní maloletého. Pokiaľ ide o čas styku, tento súd prispôbil dennému režimu maloletého (odsek 37.), aby sa styk realizoval počas obdobia, kedy maloletý nespí. Maloletý sa zobúdzá medzi 06.00 - 08.00 hod., okolo 10.00 - 11.00 hod. je doobedný spánok a medzi 14.00 - 16.00 hod. začína poobedný spánok, čomu zodpovedá styk každú stredu medzi 11.00 a 14.00 hod. a čiastočne aj styk cez víkend medzi 8.00 a 14.00 hod. Priebeh styku striedavo v domácnosti matky a v domácnosti otca súd odôvodnil tým (odsek 38.), že maloletý má právo poznať svojich predkov a pôvod, a teda aj domácnosť otca vrátane jeho rodiny. Z prešetrovania pomerov ÚPSVaR Lučenec mal súd preukázané, že v domácnosti otca sú vytvorené vhodné podmienky na priebeh styku (kompletne zariadená domácnosť s detskou postieľkou, hračkami a vecami určenými na osobnú hygienu). Realizovaním styku v domácnostiach obidvoch rodičov sa zároveň minimalizujú konflikty medzi rodičmi a ich rodinami. Účelom tejto úpravy je, aby sa čo najskôr vybudoval vzťah medzi otcom a maloletým tak, aby prítomnosť matky na styku už nebola nutná a aby otec mohol tráviť celý čas styku s maloletým vo svojej domácnosti. V čase rozhodnutia však nebolo možné, aby styk prebiehal bez prítomnosti matky a bolo potrebné, aby si maloletý na domácnosť otca zvykol. Súd zároveň uložil rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu vo forme rodičovskej terapie za účelom zlepšenia rodičovských kompetencií a vzájomnej komunikácie pri starostlivosti o maloletého na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš.

4. Súd z vlastnej činnosti zároveň vie, že vyššie uvedený rozsudok v časti styku je predmetom výkonu rozhodnutia pred tunajším súdom pod sp. zn. 2Em/1/2021 na základe návrhu otca. V rámci výkonu rozhodnutia sa styku niekoľkokrát zúčastnil opatrovník, ktorý podal súdu v rámci konania o výkon rozhodnutia dňa 19. 10. 2021 správu o priebehu styku. Dňa 08. 09. 2021 začal styk o 9:59 hod., keď matka povedala otcovi, že môže ísť dnu. Otca maloletý akceptuje hneď, chvíľu trvá, kým akceptuje matku otca. Otec bol s maloletým von, chceli ísť na ihrisko, matka však navrhla, že ho ide kŕmiť. O 10:53 hod. vyšla matka s maloletým von v náručí, maloletý začal plakať. Otec navrhol, že pôjdu na ihrisko, maloletý stále plačlivý, išli s ním dnu. Otec chcel s maloletým ísť von, po chvíli s ním vyšiel v náručí, maloletý plače. Matka ide s maloletým dnu, 11:10 hod. vychádzajú von, maloletý v náručí matky kľudný. Otec mu púšťa pesničku na telefóne, na chvíľu maloletého zaujme, stále je však plačlivý. Následne začala výmena názorov medzi rodičmi, opatrovník ich vyzval, aby sa nehádali pred maloletým. O 11:25 hod. maloletého odnáša matka dnu, aby ho nakŕmila, z domácnosti je počuť plač. Otec uviedol, že ho kojila aj o 10:30 hod. O 11:30 hod. vyšla matka von, maloletý sa hrá dnu so starou matkou, prebieha výmena názorov. Podľa otca styk prebieha tak, že sa riadia diktátom matky, inak mu styk neumožní, matka tvrdí, že styk prebieha po ich vzájomnej dohode.

Dňa 29. 09. 2021 otec prišiel na styk o 10:00 hod., nesie darčeky. Celý styk prebieha v domácnosti alebo na dvore, zdá sa, že je všetko v poriadku a opatrovník odišiel o 11:00 hod. O 12:30 hod. prišiel opatrovník

naspäť, matka uviedla, že otec pre 5 minútami odišiel z dôvodu pracovných povinností. Maloletý trochu plakal, potom sa hral s otcom.

Dňa 13. 10. 2021 sa začal styk o 10:00 hod., otec vchádza do domácnosti matky s taškou a hračkou. O 10:30 hod. opatrovník zazvoní, je počuť plač maloletého, matka vychádza von, maloletý plače a dožaduje sa jej prítomnosti. Otec uviedol, že ponúkol maloletému Pribináčik, bol pokojný, následne sa začal hádzať, zostal nepokojný. Otec tvrdí, že matka marí styk, keď on syna zaujme, ona mu do toho vstupuje, chce ho koiť, čím sa skracuje styk o 1,5 hodiny. Nepripravuje ho dobre na styk, nepáči sa jej žiadna aktivita, ktorú otec pre maloletého vymyslí. Maloletý sa vraj bojí cudzích ľudí, preto aj na opatrovníka reaguje silným plačom. K výmene názorov dochádza aj medzi rodičmi ohľadom PN matky a sledovania zo strany otca.

Záverom opatrovník uviedol, že otec chodíva na styk pravidelne, tento prebieha v domácnosti matky (v B.), v domácnosti otca (v Y.) sa ešte neuskutočnil. Otec vždy maloletému niečo prinesie, snaží sa ho zaujať, maloletý však býva často plačlivý, prítomnosť opatrovníka vníma negatívne a dožaduje sa matky. Styk nie je podľa opatrovníka funkčný, maloletý býva svedkom výmeny názorov.

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení nariadi súd neodkladné opatrenie, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán (v režime CMP účastníkov). Vo veci starostlivosti o maloletého môže súd neodkladným opatrením upraviť osobnú starostlivosť o maloletého (dočasne ho zveriť do starostlivosti podľa § 365 CMP, resp. uložiť povinnosť maloletého odovzdať do starostlivosti podľa § 367 CMP), nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP), ako aj upraviť iné rodičovské práva a povinnosti, napr. styk s maloletým, keďže zákon uvádza obsah neodkladného opatrenia len demonštratívne. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, preto súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie.

8. Preskúmaním návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia dospel súd k záveru, že nie je dôvodný, pretože absentuje základný predpoklad na nariadenie neodkladného opatrenia, a to potreba bezodkladne upraviť pomery. Bezodkladnosť predstavuje situáciu, kedy nie je možné z časových dôvodov čakať s úpravou pomerov až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, pretože by dovedy mohlo dôjsť k takému ohrozeniu alebo poškodeniu práv, ktoré sú predmetom konania, že by ich po rozhodnutí vo veci samej už nebolo možné napraviť. Otec v rámci právnej argumentácie k nariadeniu neodkladného opatrenia uvádza len práva maloletého na rozsah styku s oboma rodičmi a prínos styku s rodičmi a ďalšími príbuznými, čo je argumentácia na úpravu styku vo veci samej, neodôvodňuje to však potrebu bezodkladne upraviť pomery. Naliehavosť opisuje len v závere tejto časti návrhu z dôvodu, že čas nie je možné vrátiť a odstrániť zásahy do výchovy maloletého, pričom každý deň je nenahraditeľný. Súd má za to, že uvedená argumentácia by odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia len v prípade, ak by styk otca s maloletým nebol upravený a z tohto dôvodu by vôbec neprebíhal. Upraviť styk rodičov s maloletým formou neodkladného opatrenia vyžaduje spravidla situácia, ak rodičia spolu nežijú, maloletý je v starostlivosti jedného z rodičov a rodičia sa nevedia na styku s druhým rodičom dobrovoľne dohodnúť a zároveň styk nie je vôbec upravený súdnym rozhodnutím a z týchto dôvodov k styku nedochádza. Pravidelná realizácia styku je v najlepšom záujme maloletého, pretože absencia kontaktu maloletého s rodičom značne okliešťa rozvíjanie ich vzájomného vzťahu. Čím dlhšie sa styk realizovať nebude, tým negatívnejšie bude táto skutočnosť vplývať na maloletého, ktorému sa môže väzba na rodiča, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti, oslabiť alebo úplne vytrátiť. V predmetnej veci ale nejde o takúto situáciu, pretože styk otca s maloletým je upravený právoplatným súdnym rozhodnutím a tento aj prebieha, ako to vyplynulo zo správy opatrovníka (dňa 29. 09. 2021 prebehol prakticky bez problémov) aj z dokumentácie predloženej otcom na USB kľúči (ktorá preukazuje viacero kontaktov otca s maloletým počas styku). Absencia akéhokoľvek kontaktu maloletého s otcom by mohla spôsobiť

maloletému nenahraditeľnú ujmu, čo ale nie je situácia v predmetnej veci, a preto nie je potrebné za účelom zachovania väzieb medzi maloletým a otcom bezodkladne zakročiť.

9. Samozrejme nie je vylúčené neodkladným opatrením upraviť styk aj v prípadoch, ak tento už je upravený právoplatným rozhodnutím, ak od tohto rozhodnutia došlo k takej zmene pomerov na strane maloletého, jeho rodičov alebo v iných okolnostiach, ktorá znemožňuje realizáciu styku tak, ako bol upravený. Ani takáto situácia však v predmetnej veci nenastala. Otec žiadne takéto nové skutočnosti v návrhu ani neuvádza. Rodičia naďalej bývajú v tých istých domácnostiach, naďalej medzi nimi pretrvávajú konflikty, ako to vyplynulo zo správy opatrovníka aj z priložených obrazových a zvukových záznamov (tu nejde o novú skutočnosť, nakoľko z toho súd vychádzal už v rozsudku pri úprave styku aj pri uložení výchovného opatrenia) a podstatná zmena nenastala ani na strane maloletého, ktorý je od právoplatnosti rozhodnutia o styku (jún 2021) len o pol roka starší. Preto otcom opísaný stav v návrhu neodôvodňuje potrebu prehodnotiť rozhodnutie o styku tak, aby sa do neho bezodkladne zasiahlo formou neodkladného opatrenia.

10. Pokiaľ otec v návrhu namieta, že matka bráni v styku (zatiaľ neprebehol v domácnosti otca), resp. tento narúša (zasahovaním do priebehu styku), tieto argumenty neodôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia. Skutočnosť, že styk neprebíha tak, ako je určený rozsudkom neznamená, že úprava vo veci samej je nesprávna. Rozsudok bol v časti úpravy styku preskúmaný odvolacím súdom, ktorý ho potvrdil a od jeho právoplatnosti uplynula len pomerne krátka doba. Pokiaľ matka rozsudok o styku nerešpektuje, ide o dôvod na konanie o výkon rozhodnutia, ktoré otec už inicioval a na tunajšom súde prebieha. Docieliť, aby styk prebiehal tak, ako je určený v rozsudku, sa má v konaní o výkon rozhodnutia použitím zákonných prostriedkov (štvrtá časť CMP) a tieto skutočnosti nepredstavujú dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia na zmenu úpravy styku. To, že priebeh styku nebude ideálny pre pretrvávajúce konflikty medzi rodičmi, súd predpokladal už v rozsudku, v rámci ktorého nariadil rodičom výchovné opatrenie - odborné poradenstvo vo forme rodičovskej terapie za účelom zlepšenia rodičovských kompetencií a vzájomnej komunikácie pri starostlivosti o maloletého. V tomto smere je naďalej potrebné pracovať na zlepšení komunikácie medzi rodičmi, ktorá je kľúčom k úspešnému priebehu styku. Otec chce svojim návrhom dosiahnuť hlavne to, aby styk prebiehal riadne. Na dosiahnutie tohto cieľa však nie je neodkladné opatrenie vhodným nástrojom, keďže súd už režim styku právoplatne posúdil, ale týmto je práve súdny výkon rozhodnutia.

11. Pokiaľ ide o samotný navrhovaný režim styku otca s maloletým v rámci neodkladného opatrenia, tento podľa doteraz zistených skutočností nie je v najlepšom záujme maloletého. Prítomnosť matky na styku bola v rozsudku stanovená z dôvodu, že maloletý žil v čase rozhodnutia výlučne s matkou, na ktorú bol zvyknutý a bol ňou niekoľkokrát denne kojený, pričom s otcom do času rozhodnutia súdu strávil osamote najviac jednu hodinu. Súd síce považoval za dôležité, aby maloletý poznal aj domácnosť otca, a preto časť styku nariadil výslovne v jeho domácnosti za účelom vybudovania vzťahu medzi otcom a maloletým, aby prítomnosť matky na styku už nebola do budúcnosti nutná, v čase rozhodnutia však nebolo možné, aby styk prebiehal bez prítomnosti matky a bolo potrebné, aby si maloletý na domácnosť otca zvykol. Podľa správy opatrovníka, styk zatiaľ neprebehol v domácnosti otca ani raz, čo potvrdil aj otec v návrhu, a teda zatiaľ nemohlo dôjsť ani k zvyknutiu maloletého na domácnosť otca tak, aby tu styk mohol prebiehať súvisle niekoľko hodín bez prítomnosti matky. Taktiež zo správy opatrovníka vyplynulo, že matka maloletého stále kojí, čo bolo tiež dôvodom jej prítomnosti na styku. Ak by súd za tohto stavu neodkladným opatrením zmenil režim styku tak, že tento bude odrazu celý niekoľko hodín súvisle prebiehať bez prítomnosti matky, na ktorú je maloletý stále naviazaný a v domácnosti otca, na ktorú zatiaľ nie je zvyknutý, nebolo by to v jeho najlepšom záujme. Práve naopak, takáto situácia by na maloletého pôsobila stresujúco a vytrhla by ho z jeho zaužívaného režimu a prostredia. Rozhodujúcim kritériom úpravy rodičovských práv a povinností, vrátane úpravy styku, je záujem maloletého. Hoci je možné, že k styku v domácnosti otca nedochádza z dôvodu marenia zo strany matky, toto nie je dôvodom na takú zmenu úpravy styku, ktorá by nebola v najlepšom záujme maloletého. Súd taktiež poukazuje na to, že nie je dôvod ani bezodkladne upraviť čas styku, ktorý otec žiada rozšíriť o jednu hodinu počas víkendových dní (s koncom styku v soboty a nedele o 15:00 hod., namiesto o 14:00 hod.) a o 4 hodiny v stredu (od 8:00 hod. do 15.00 hod., namiesto od 11:00 hod. do 14:00 hod.). Takáto zmena predstavuje len nepodstatné rozšírenie o pár hodín týždenne, pričom na takúto zmenu neexistuje bezodkladná potreba. Doterajší čas styku stanovil súd v rozsudku vzhľadom na denný režim maloletého, ktorý dokazovaním v konaní zistil, najmä vzhľadom na čas jeho spánku počas dňa. Na zmenu času styku by bolo potrebné

vykonať ďalšie dokazovanie najmä s ohľadom na denný režim maloletého a nestačí vychádzať len z tvrdení otca uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzatvára, že v otázke styku otca s maloletým nie je potrebné bezodkladne zakročiť a upraviť (zmeniť) jeho režim formou neodkladného opatrenia, a preto súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd zároveň dodáva, že keďže návrh zamietol z dôvodu absencie nutnosti bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, nie je vylúčené, že vo veci samej súd zmení rozsudok v časti styku otca s maloletým, ak sa po vykonanom dokazovaní preukáže relevantná zmena pomerov a z pohľadu záujmu maloletého bude potrebné prehodnotiť úpravu jeho styku s otcom v čase, mieste alebo režime.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Veľký Krtíš na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.